

[Leif Hermann]

gen, at denne plan skulle følges, i hvert fald inden for det nærmeste antal år, og at det også var meningen, at de indsigelser, borgerne kom med, skulle behandles seriøst.

Stort set er det ikke sket. Borgerne har med rette haft grund til at være bekymrede, fordi de oprindelige planlægningslove forudså deres medvirken ved tilvejebringelsen af planerne. Ja, den første regionplanlov foreskrev endda, at der blev udarbejdet alternative planudkast, så der var noget at vælge imellem. Planlægningsloven kunne have – jeg tror i grunden, det var den oprindelige hensigt med den – fornyet demokratiet, skabt et bedre grundlag for dialogen mellem kommunalbestyrelse og amtsråd og de borgere, der bor der.

Man kunne så have troet, at den ganske omfattende ændring og sammenskrivning af lovgivningen, der er lagt op til, ville tage sit udgangspunkt i en problematisering af denne situation og i en beskrivelse af baggrunden for den surhed, der igennem adskillige år har præget de politikere, der har ansvaret for planernes tilvejebringelse. Sådan er det ikke gået med dette lovforslag.

Ser vi på borgernes inddragelse – et forhold, der unægtelig lægges megen vægt på i Brundtlandrapporten, som hyppigt er genstand for ministerens rituelle formålsbekendelser – ser vi, at det ser sløjt ud. Offentligheden skal i videst muligt omfang, står der i formålsbestemmelsen, inddrages i planlægningsarbejdet. Men man skal notere sig udtrykket »i videst muligt omfang«. Frygten for denne her offentlighed er forsynet med en tilpas bufferzone, der hedder »i videst muligt omfang«. Men det er sådan set også det eneste sted, hvor der reelt er tale om, at man flytter borgerindflydelsen lidt frem i lovgivningen.

Ser man på realiteterne, konstaterer man, at den eneste pligt til at inddrage offentligheden efterhånden kun er pligten til offentliggørelse af planredegørelser og vedtagne planforslag. Tidligere tiders overdrevne omsorg, kan man forstå, for borgernes medvirken i form af pligt til at forestå oplysningsvirksomhed med det formål at fremkalde en offentlig debat er pist borte og afløst af en retligt set fuldstændig latterlig bestemmelse i lovforslagets § 23, hvorefter kommunalbestyrelsen i øvrigt kan inddrage offentligheden i det indledende planlægningsarbejde. Hvad en sådan bestemmelse skal til for

i et lovforslag, som vi andre skal tage alvorligt, må man nok spørge om, men det kan vi formentlig få opklaret under udvalgsarbejdet.

Fristerne er forkortede. Den gamle 16-ugersfrist er nu skrumpet ind til 8 uger på begge sider af planforslagets fremsættelse. Offentligheden lades i stikken derved, at ministeren ikke har gjort sig den ulejlighed at løse problemet vedrørende påklage af retsspørgsmål kontra endelighed i skønsspørgsmål. Ikke engang forslagets bemærkninger magter at ofre bare en enkelt linje på, hvornår noget er det ene og det andet. Det er nemlig ikke et spørgsmål, der er afklaret efter den dom, som Østre Landsret afsagde i sagen om de bevaringsværdige huse ved Søerne.

Når der i dette indlæg er gjort så forholdsvis meget ud af borgerinddragelsen, har det sammenhæng med, at Socialistisk Folkeparti allerede på et meget tidligt tidspunkt i den lovforbredende proces, i januar 1989, gjorde ministeren opmærksom på, at en styrkelse og altså en forbedring af dette forhold ville kunne begrunde en rationalisering af ankesystemet.

Borgerne får i øvrigt også en over snuden, når det gælder lokalplanlægningen, der dog havde den retsvirkning, at borgerindsigelser mod en lokalplan bestød, at planens endelige vedtagelse måtte udskydes i 4 uger. Man kunne sige, at det er en formalitet, men det gav dog et pusterum til eftertanke.

Dette forhold sammenholdt med, at lokalplanerne nu også skal have bonusvirkning, eller typelokalplaner, som Arealudvalget kaldte dem, får overblikket til fuldstændig at forsvinde. Det betyder, at eksempelvis nødvendige tilfaldelser efter naturbeskyttelsesloven og vandløbsloven samtidig med udarbejdelsen af en lokalplan og dennes vedtagelse gives af kommunalbestyrelsen, uanset om denne besidder nogen ekspertise på naturbeskyttelses- eller vandløbsområdet.

Slår man efter i vandløbslovforslaget, ser man, at kommunalbestyrelsen skal kunne tage stilling til alle de arbejder, der kræver tilladelse efter vandløbslovforslagets § 4, stk. 1, nr. 1-4, i forbindelse med vedtagelsen af lokalplanen, eksempelvis foretage ændringer af et vandløbs eller en søs aktuelle tilstand. Hvis amtsrådet ikke er tilstrækkelig vågent og nedlægger veto – måske fordi grundlaget ikke er til stede i kraft af et svækket regulativarbejde og manglende op-